

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Społeczeństwo polskie w globalnej strukturze zagrożeń i ryzyk - wykład, PG_00177090						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027			
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	2	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS		2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		egzamin			
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Cezary Obracht-Prondzyński					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		33.0	50
Cel przedmiotu	Celem wykładów jest przedstawienie procesów globalizacyjnych. Poruszane będą różne wymiary globalizacji: gospodarczy, społeczny, kulturowy, polityczny. Zwrócona zostanie uwaga na ich wzajemne oddziaływanie i współzależność. Niejednoznaczność skutków procesów globalizacyjnych, które z jednej strony zmierzają do uniwersalizacji i integracji a z drugiej wywołują opór i przeciwstawienie się tym procesom. Ważne jest także podjęcie refleksji nad ich wpływem na społeczeństwo polskie, a więc celem będzie poznanie skali zagrożeń i ryzyk, przed którymi staje w XXI w. społeczeństwo polskie.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCMU2_W09] Zna i rozumie w sposób pogłębiony różne poglądy na temat życia społecznego, oraz wybranych struktur i instytucji społecznych wyrażane w świecie potocznym, dyskursie publicznym i naukowym, zna kierunki ich historycznej ewolucji oraz dynamikę i konsekwencje konfliktów na tym tle.	Zna i rozumie w sposób pogłębiony różne poglądy na temat przyczyn i skutków określonych zagrożeń i ryzyk.	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[SOCMU2_U02] Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych zjawisk i procesów społecznych oraz formułować własne opinie na temat ich charakteru i przebiegu.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii by analizować zagadnienia związane ze społecznymi ryzykami i zagrożeniami globalnymi.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[SOCMU2_U05] Potrafi zastosować normy i reguły prawne, zawodowe i etyczne przy rozwiązywaniu zadań z dziedziny socjologii w różnych obszarach życia społecznego.	Potrafi zastosować normy i reguły prawne, zawodowe i etyczne przy rozpatrywaniu globalnej struktury zagrożeń i ryzyk.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[SOCMU2_U08] Potrafi analizować i rozumieć wiele aktualnych zjawisk społecznych w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, procesów zmian społeczeństwa polskiego, Europy i świata, potrafi odnieść swoje rozumienie tych zjawisk do wyjaśnień teoretycznych i wyników badań społecznych.	Potrafi analizować i rozumieć wiele aktualnych zjawisk społecznych w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, procesów zmian społeczeństwa polskiego, Europy i świata, potrafi odnieść swoje rozumienie tych zjawisk do wyjaśnień teoretycznych i wyników badań społecznych, szczególnie tych dotyczących aktualnych zagrożeń i ryzyk.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[SOCMU2_W08] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu charakter wielokierunkowych zmian w zakresie różnorodnych struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma pogłębioną wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu charakter wielokierunkowych zmian w zakresie różnorodnych struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma pogłębioną wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[SOCMU2_W03] Ma pogłębioną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w różnych kontekstach kulturowych w dziedzinie życia prywatnego, pracy, polityki, społeczeństwa obywatelskiego i in.	Ma pogłębioną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w różnych kontekstach związanych z ryzykiem i zagrożeniem społecznym.	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[SOCMU2_U01] Potrafi interpretować zjawiska społeczne oraz relacje między nimi wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.	Potrafi interpretować zjawiska społeczne odnoszące się do procesów globalnych związanych ze społeczeństwem ryzyka.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[SOCMU2_W07] Ma pogłębioną wiedzę o wybranych systemach normatywnych w odniesieniu do różnych obszarów życia społecznego, instytucji społecznych i kulturalnych oraz o procesach ich zmian.	Ma pogłębioną wiedzę o najważniejszych globalnych zagrożeniach i ryzykach.	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[SOCMU2_U03] Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych, formułować własne opinie na ten temat, stawiać hipotezy badawcze i weryfikować je za pomocą metod badań socjologicznych.	Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów powstawania zagrożeń i ryzyk.	[SU5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	1. Megatrendy współczesnego świata 2. Globalizacja - zjawisko nowe czy "kolejne wcielenie"? 3. Globalizacja a instytucje "globalnego świata" 4. Globalizacja a gospodarka - kapitał, praca i system światowy 5. Globalizacja a problemy kulturowe 6. Globalizacja a procesy polityczne (rola państw narodowych, pytanie o demokrację, fala populizmu jako reakcja na globalizację, anty- i alterglobalizm, globalizacja a fundamentalizm) 7. Globalizacja a tożsamość jednostkowa (ponowoczesność). 8. Globalne zagrożenia i ryzyka w Polsce - mapa różnorodnych ekologiczno-społecznych problemów w wizjach planistycznych i aktywistyczno-społecznych		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Awans na drugi rok studiów, wiedza dotycząca najważniejszych nurtów teoretycznych i metodologicznych w socjologii.		
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Przygotowanie i realizacja projektu w grupie 3-4 osobowej i wspólna prezentacja	50.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Bauman Z.. Globalizacja i co z tego wynika dla ludzi. Warszawa 2004 Beck U., Władza i przeciwwładza w epoce globalnej, Warszawa 2005. Giddens A.. Socjologia. Warszawa 2006, rozdział III. Zmieniający się świat, s. 72-99 Hatałska N., Wiek paradoksów. Czy technologia nas ocali?, Kraków 2021 Minkner K.i in. (red.) Wprowadzenie do global studies podręcznik akademicki. Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2019. (wybrane rozdziały) Sassen S. , Globalizacja. Eseje o nowej mobilności i pieniądzu, Kraków 2007 Sztompka P.. Socjologia. Analiza społeczeństwa. Kraków 2002, część VII, s. 581-599	
	Uzupełniająca lista lektur	Anioł W., Paradoksy globalizacji, Warszawa 2002. Balcer A., Wóycicki K., Polska na globalnej szachownicy, Warszawa 2014 Barllett J., Ludzie przeciw technologii. Jak internet zabija demokrację (i jak ją możemy ocalić), Katowice 2019 Burszta W., Antropologia kultury, Poznań 1998 (rozdz. 8: Globalizacja i nowa lokalność) Castells M., Koniec tysiąclecia, Warszawa 2009 Castells M., Siła tożsamości, Warszawa 2008 Castells M., Społeczeństwo sieci, Warszawa 2007 Connell R., Teoria z globalnego Południa, Kraków 2018 Fukuyama F. . Koniec historii. Poznań 1996 Golka M., Cywilizacja współczesna i globalne problemy, Warszawa 2012 Guillèn M. F., 2030. Jak ścieranie się najwyraźniejszych dzisiejszych trendów przekształci przyszłość wszystkiego, Warszawa 2021 Kolbert E., Szóste wymieranie. Historia nienaturalna, Warszawa 2022 Konflikty współczesnego świata, opr. zbior., Warszawa 2008 Kryzysy, katastrofy, kataklizmy. Zjawiska współczesnej cywilizacji, red. K. Popiołek, Poznań 2004 Ostrowski M., Co nas obchodzi świat. Ściągawka na czas chaosu, Warszawa 2006 Popkiewicz M., Kardaś A., Malinowski S., Nauka o klimacie. Mechanizmy zmiany systemu klimatycznego. Zmiany klimatu w przeszłości i obecnie, Warszawa 2018 Popkiewicz M., Świat na rozdrożu, Katowice 2013 Ritzer G. . Mc-donaldyzacja społeczeństwa. Warszawa 1997 Robbins R., Globalne problemy a kultura kapitalizmu, Poznań 2006 Scholte G., Globalizacja. Krytyczne wprowadzenie, Sosnowiec 2006. Smil V., Energia i cywilizacja. Tak tworzy się historia, Gliwice 2022 Smil V., Liczby nie kłamią. 71 rzeczy, które trzeba wiedzieć o świecie, Kraków 2022 Stiglitz J. E. , Globalizacja, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004; Wallerstein I., Koniec świata jaki znamy, warszawa 2004.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		